

جمهوری اسلامی ایران

فونداستانتاردو تحقیقات صنعتی ایران

مشماره استانتارد اییران

۲۴۴۴

ویژگیهای نخ پنبه‌ای مورد مصرف در تار پتو

چاپ دوم

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآورده‌ها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورایی عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارائی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه‌ای و صدور گواهینامه‌های لازم) .

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد می باشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده می نماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار می دهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران به نفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف

کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمت‌ها می شود.

تهیه کننده

کمیسیون استاندارد ویژگیهای نخ پنبه‌ای مورد مصرف در تار پتو

رئیس

مهندس نساجی	مدیر تولید کارخانه کوراوغلی	اخوان - عزت‌اله
مهندس نساجی	کارشناس مسئول گمرک ایران	شهنواز - احمدعلی

اعضاء

آبائی - هوشنگ	کارشناس موسسه استاندارد
جدائیان سرهنگ - محمود	اداره سررشته داری شهربانی

چراغی - مصطفی	مهندس نساجی	مدیر تولید پشمباف ایران
حسن آبادی - عبدالله	مهندس نساجی	مدیر تولید شرکت نازنخ
صبوری - احمد	لیسانس شیمی	کارشناس فرماندهی لجستیکی نیروی زمینی
فلاح - گیتی	مهندس شیمی	کارشناس آزمایشگاه واردات گمرک ایران
همدانی - علی	لیسانس بازرگانی	کارشناس مرکز توسعه صادرات ایران

دبیر

کرباسیان - رضا	مهندس نساجی	کارشناس مسئول موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
----------------	-------------	---

فهرست مطالب

ویژگیهای نخ پنبه‌ای مورد مصرف در تارپتو

هدف

دامنه کاربرد

واژه‌ها و تعاریف

ویژگیها

بسته‌بندی

بر چسب گذاری

تطبیق با استاندارد

بسمه تعالی پیشگفتار

استاندارد ویژگیهای نخ پنبه‌ای مورد مصرف در تارپتو که بوسیله کمیسیون فنی صنایع نساجی تهیه و تدوین شده و در بیست و هشتمین کمیته ملی استاندارد صنایع نساجی مورخ ۶۳/۹/۲۷ مورد تأیید گرفته ، اینک باستناد ماده یک قانون مواد الحاقی به قانون تاسیس موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۴۹ بعنوان استاندارد رسمی ایران منتشر می‌گردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم ، استانداردهای ایران در مواقع لزوم مورد تجدید نظر خواهند گرفت و هر گونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدید نظر آنها استفاده نمود .

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی‌المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود .

لذا با بررسی امکانات و مهارتهای موجود و اجرای آزمایشهای لازم این استاندارد با استفاده از منبع زیر تهیه گردیده است :

نتایج تحقیقات و آزمایشات کارشناسان داخلی و خارجی

ویژگیهای نخ پنبه‌ای مورد مصرف در تارپتو

۱ - هدف

این استاندارد در بردارنده ویژگیهای لازم برای نخهای صد در صد پنبه‌ای مورد مصرف در تار پتو می‌باشد که بر روی بوبین پیچیده شده است .

۲ - دامنه کاربرد

- ۱ - ۲ - این استاندارد شامل نخهایی می‌گردد که از صد در صد نخ پنبه‌ای تشکیل یافته و در سیستم ریسندگی^۱ پنبه‌ای تهیه می‌شود .
- ۲ - ۲ - این استاندارد در مورد نخهایی که بصورت تکمیل شده و آماده برای مصرف است قابل اجرا می‌باشد .
- ۲ - ۳ - در این استاندارد از ویژگیهای مربوط به نوع تکمیلی گفتگو نمی‌شود .

۳ - واژه‌ها و تعاریف

- ۳ - ۱ - پارتی : به کالایی گفته می‌شود که همجنس ، همنوع ، همتاب بوده و دارای نمره نخ مشابه باشد (دارای خواص فیزیکی ، شیمیایی و ظاهری مشابه باشد).
- ۳ - ۲ - نمره نخ در سیستم انگلیسی (Ne): بیان کننده نمره نخ بوده و عبارت از تعداد هنگ‌ها^۲ در یک پوند^۳ نخ میباشد.
- ۳ - ۳ - نمره نخ در سیستم متریک (Nm): عبارت از طولی از نخ برحسب متر است که وزن آن یک گرم باشد .
- ۳ - ۴ - تکس^۴ - بیان کننده نمره نخ (وزن مخصوص خطی) بوده و عبارت از وزن ۱۰۰۰ متر نخ برحسب گرم می‌باشد (دسی تکس $\frac{1}{10}$ تکس می‌باشد).
- ۳ - ۵ - رطوبت بازیافتی^۵ در شرایط استاندارد : عبارت است از مقدار رطوبت مجازی که نخ می‌تواند در شرایط استاندارد (طبق استاندارد

شماره ۹۴۸ ایران) داشته باشد .

۴- ویژگیها

۴- ۱- نمره نخ :

۴- ۱- ۱- نمره نخ مصرفی در تار پتو طبق جدول شماره (۱) پیشنهاد

می‌گردد .

جدول شماره (۱)

ردیف	نمره نخ در سیستم انگلیسی - (N _E) برحسب لا	نمره نخ در سیستم متریک برحسب لا (N _M)	نمره نخ در سیستم تگس (Tex) برحسب لا
۱	۲۰ دولا	۳۳/۸ دولا	۲۹/۶ دولا
۲	۱۶ دولا	۲۷ دولا	۳۷ دولا

۴- ۱- ۲- نمره نخ بوبین در هر پارتهی باید مطابق مقدار اظهار شده بر روی برچسب بوبین که متعلق بکارخانه تولید کننده است باشد ، ولی حد رواداری آن ± 3 درصد می‌باشد .

(آزمون طبق استاندارد شماره ۲۸ ایران انجام گیرد)

۴- ۲- تاب در متر نخ : حداقل تعداد تاب در متر نخ یکلا و دولا و جهت آنها طبق جدول شماره (۲) پیشنهاد می‌گردد ، ولی میانگین تا در متر نخ آزمون شده نباید از ± 5 درصد تاب در متر نخ اظهار شده تجاوز کند .

(آزمون طبق استاندارد شماره ۳۲ ایران انجام گیرد) .

جدول شماره (۲)

ردیف	نمره نخ در سیستم انگلیسی (N _E) برحسب لا	حداقل تعداد تاب در متر نخ یکلا	جهت تاب	حداقل تعداد تاب در متر نخ دولا	جهت تاب
۱	۲۰ دولا	۶۰۰	Z	۴۵۰	S
۲	۱۶ دولا	۵۴۰	Z	۴۲۰	S

- ۴ - ۳ - گسیختگی نخ تا حد پارگی : حداقل گسیختگی نخ تا حد پارگی ۱۵ گرم بر تکس می باشد .
- (آزمون طبق استاندارد شماره ۲۹ ایران انجام گیرد.)
- ۴ - ۴ - ۱ - افزایش نسبی طول نخ تا حد پارگی : حداقل افزایش نسبی طول نخ تا حد پارگی ۹ درصد می باشد .
- ۴ - ۵ - رطوبت مجاز : درصد رطوبت مجاز نخ طبق استاندارد شماره ۳۰ ایران تعیین و مشخص می گردد .
- ۴ - ۶ - گره
- ۴ - ۶ - ۱ - حداکثر تعداد گره قابل قبول در هر کیلوگرم نخ بطور متوسط ۲ عدد می باشد .
- ۴ - ۶ - ۲ - ضخامت گره نباید از سه برابر قطر نخ بیشتر باشد .
- ۴ - ۶ - ۳ - در ازای دم گره‌ها در حالت آزاد نباید از ۵ میلیمتر تجاوز کند .
- ۴ - ۷ - عیوب غیرمجاز : بوبین‌ها در موقع بازرسی و آزمونهای چشمی باید عاری از عیوبی بشرح زیر باشند ، ولی حد رواداری آنها طبق جدول شماره (۳) می باشد .
- ۴ - ۷ - ۱ - پارگی لای نخ
- ۴ - ۷ - ۲ - پارگی نخ در لابلای بوبین بدون اینکه گره خورده باشد .
- ۴ - ۷ - ۳ - پیچش نامنظم نخ بدور بوبین و ریزش نخ
- ۴ - ۷ - ۴ - سست بودن گره
- ۴ - ۷ - ۵ - فشردگی - شکستگی و خراشیدگی بوبین
- ۴ - ۷ - ۶ - اختلاف وزن نخ بسته‌بندی شده در هر پارتی با توجه به بند (۵-۱-۳)

۵ - بسته‌بندی

- ۵ - ۱ - بسته‌بندی نخ

- ۵ - ۱ - ۱ - نخ باید سالم و تمیز بصورت بوبین به بازار عرضه شود .
- ۵ - ۱ - ۲ - تمام بوبین‌های یک پارتی باید یک شکل و یک اندازه باشند .
- ۵ - ۱ - ۳ - وزن ناخالصی بوبین‌های یک پارتی باید یکسان بوده ، ولی حد رواداری آنها نسبت به میانگین نباید از ۵ درصد تجاوز کند (در هر حال وزن کل محموله باید مطابق با قرارداد باشد).
- ۵ - ۱ - ۴ - نخ‌های تار باید در کیسه‌های پلی اتیلن یا سلوفان بیرنگ و سالم بسته‌بندی شوند .
- ۵ - ۱ - ۵ - ابتدا و انتهای نخ در بوبین باید مهار شده باشد .
- ۵ - ۲ - بسته‌بندی بوبین‌ها در کارتن
- ۵ - ۲ - ۱ - بوبین‌ها باید در کارتن‌هایی که از نوع مقوای فشنگی مقاوم باشند بسته‌بندی شوند و تمام کارتن‌های موجود برای یک پارتی کالا باید یک اندازه و هم شکل باشند و در کارتن‌ها را پس از قرار دادن کالا در آنها باید توسط نوار چسب کاغذی بنحوی چسبانید که علاوه بر اینکه تمام طول درز کارتن را می‌پوشاند از طرفین نیز بمیزان حداقل ۱۰ سانتیمتر کشیده و برد و پهلوی کارتن چسبانیده و یا از منگنه استفاده شود .
- ۵ - ۲ - ۲ - بسته‌بندی نخ در کارتن باید طوری باشد که در موقع نقل و انتقال به محتویات آن صدمه‌ای نرسد .
- ۵ - ۲ - ۳ - در صورت توافق بسته‌بندی نخ می‌تواند بشکل مناسبی غیر از کارتن باشد ، بشرطی که در موقع نقل و انتقال به کالا صدمه‌ای وارد نگردد .

۶ - بر چسب گذاری

- ۶ - ۱ - نشانه‌گذاری در جای مناسب بوبین
- ۶ - ۱ - ۱ - نام و نشان سازنده
- ۶ - ۱ - ۲ - نمره و تعداد لای نخ
- ۶ - ۱ - ۳ - جنس نخ (صد در صد پنبه)

۶ - ۱ - ۴ - شماره پارتی

۶ - ۱ - ۵ - نام کشور سازنده

۶ - ۱ - ۶ - نشانه‌های اضافی مورد نیاز

۶ - ۲ - نشانه‌گذاری روی کارتن

قسمت خارجی هر کارتن باید دارای اطلاعات زیر باشد :

۶ - ۲ - ۱ - نام و نشان سازنده

۶ - ۲ - ۲ - نمره و تعداد لای نخ

۶ - ۲ - ۳ - جهت نهایی تاب

۶ - ۲ - ۴ - جنس نخ (صد در صد پنبه)

۶ - ۲ - ۵ - شماره پارتی

۶ - ۲ - ۶ - شماره سفارش

۶ - ۲ - ۷ - شماره کارتن

۶ - ۲ - ۸ - تعداد بوبین در کارتن

۶ - ۲ - ۹ - وزن ناخالص

۶ - ۲ - ۱۰ - وزن خالص

۶ - ۲ - ۱۱ - نشانه چتر

۶ - ۲ - ۱۲ - نشانه فلش

۶ - ۲ - ۱۳ - نشانه قلاب که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد

۶ - ۲ - ۱۴ - نام کشور سازنده

۶ - ۲ - ۱۵ - مقصد

۶ - ۲ - ۱۶ - نشانه‌های اضافی مورد نیاز

یادآوری : تمام نوشته و نشانه‌ها باید بطور خوانا و ثابت برای مصرف

داخلی بزبان فارسی و در مورد صادرات و واردات به زبانی که مورد

توافق سفارش دهنده و تولید کننده است باشد .

۷ - تطبیق با استاندارد

۷ - ۱ - نمونه برداری

۷ - ۱ - ۱ - نمونه‌های مورد آزمون باید معرف واقعی خواص نخ در پارتی بوده و بطور تصادفی انتخاب شود. (طبق استانداردهای شماره ۹۳۸، ۹۳۹، ۲۳۰۵ ایران)

۷ - ۱ - ۲ - برای انجام آزمونهای لازم باید از هر پارتی کالا طبق جدول شماره (۳) نمونه برداری کرد.

جدول شماره (۳)

برای آزمونهای فیزی		تعداد بوبین‌ها انتخاب شده از هر یک کارتنهای انتخابی	تعداد کارتن انتخاب شده	تعداد کارتن در یک پارتی
تعداد بوبین مجاز	تعداد بوبین مجاز			
۱	۰	۱	۵	تا ۲۵ کارتن
۲	۱	۱	۱۰	۲۶ - ۱۲۵ بیشتر از
۳	۲	۱	۱۵	۱۲۶

یادآوری: آزمونهای چشمی یا ظاهری باید در محل کارگاه تولید و یا انبار انجام گیرد.

۷ - ۲ - شرایط آزمون

آزمونها را قبل از آزمون حداقل ۲۴ ساعت در رطوبت نسبی 2 ± 65 درصد و دمای 2 ± 20 درجه سانتیگراد (مطابق با استاندارد شماره ۹۴۸ ایران) قرار داده، سپس آزمونهای لازم را در همان محیط انجام دهید.

۷ - ۳ - تمام آزمونهای ذکر شده در این استاندارد باید طبق استاندارد و شماره‌های مربوط به آنها انجام گیرد.

یادآوری: هرگاه ویژگیهای نمونه آزمایشی و یا دسته‌ای از نمونه‌های مورد آزمون با ویژگیهای این استاندارد مطابقت نداشته باشد کالا خارج از استاندارد تلقی می‌شود.

Cotton System-۱

۲- یارد = ۸۴۰ هنگ

۳- گرم = ۴۵۳/۶ پوند

Tex-۴

Standard Moisture Regain-۵

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

2444

SPECIFICATIONS OF WARP COTTON YARNS IN
BLANKETS

Second Edition